

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou ve věci

žalobce:

T. H.

zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti

žalované:

Česká správa sociálního zabezpečení

sídlem Křížová 25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 3. 2018, o invalidní důchod,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 20. 3. 2018, č. j. X, jímž bylo zcela změněno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. R-8.12.2017-4210/X ze dne 8. 12. 2017 tak, že v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 písm. c) a § 41 odst. 3 a ve spojení § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se od 14. 5. 2018 snižuje výše invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně na výši invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně. Invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně činí 6 473 Kč měsíčně.
2. V žalobě, doplněné po ustanovení právního zástupce, žalobce namítal, že nesouhlasí s napadeným rozhodnutím a posudkovým závěrem lékaře ČSSZ. Považuje předmětný posudek lékaře ČSSZ za nesprávný a zavádějící. Ačkoliv sám podal námitky proti rozhodnutí orgánu prvního stupně, považuje posudek lékaře OSSZ za relativně přiléhavější a relevantnější, než jak tomu je v případě posudku lékaře ČSSZ. Zdůraznil, že lékař ČSSZ zcela nesprávně interpretoval především jeho neurologické a psychiatrické obtíže ve spojení s jeho ortopedickým nálezem. Nesouhlasí se závěrem předmětného posudku, že rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu je bolestivý syndrom páteře se středně těžkým funkčním postižením, protože jeho omezení celkové výkonnosti a pohyblivosti a dopad na schopnost vykonávat denní aktivity je zcela fatální. Bolestivý syndrom páteře ve spojení se závažným psychiatrickým onemocněním znesnadňujícím mu život je dostatečným důvodem pro závěr o tom, že míra poklesu jeho pracovní schopnosti zásadně převyšuje stanovených 35 %. Žalobce k důkazu navrhl vyžádání posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále také jen „PK MPSV ČR“). Závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
3. Žalovaná v písemném vyjádření shrnula dosavadní průběh správního řízení a citovala rozhodnou právní úpravu. Podkladový lékařský posudek podle jejího názoru splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi a lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. S ohledem na námitky žalobce navrhla žalovaná ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR.

4. Ze správních spisů bylo zjištěno, že rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 8. 12. 2017, č. j. R-8.12.2017-4210/X, se od 8. 8. 2017 zvýšila výše invalidního důchodu žalobce pro invalidní důchod prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně a bylo stanoveno, že invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně činí 8 018 Kč měsíčně. Z odůvodnění plyne, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 23. 11. 2017 žalobce již není invalidní pro invaliditu prvního stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále také jen „zdp“). Podle tohoto posudku byl žalobce uznán podle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zdp od 8. 8. 2017 invalidním pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla o 50%. V posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 23. 11. 2017 je konstatováno, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je chronický algický vertebrogenní syndrom LS páteře, po operaci LS páteře - EHD L4/5, dynamizace vpravo v r. 2004 s dysfunkcí páteře, bez myelopatie, lehká chronická radikulopatie L5 vpravo, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-40 %. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti lékař lékařské posudkové služby OSSZ hodnotil horní hranicí daného rozmezí, tj. 40 %. Z důvodu souběhu onemocnění a profesi žalobce podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb. tuto míru navýšil o 10 %, na celkových 50 %. Podle posudkového lékaře došlo oproti předchozímu šetření OSSZ ke změně zdravotního stavu žalobce. Z psychiatrického hlediska došlo k částečnému efektu léčby a stabilizaci, ale vertebrogenní nález doznal zhoršení, což je doloženo odbornými nálezy.
5. Proti označenému rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 8. 12. 2017 podal žalobce námitky, jež žalovaná vypořádala napadeným rozhodnutím ze dne 20. 3. 2018. Námitkami napadené rozhodnutí prvního stupně ze dne 8. 12. 2017 bylo žalovanou změněno, a to tak, že stupeň invalidity byl snížen z druhého na první a výše invalidního důchodu byla stanovena částkou 6 473 Kč měsíčně. Žalovaná vycházela z posudku o invaliditě ze dne 27. 2. 2018 vypracovaného lékařem lékařské posudkové služby ČSSZ (dále jen „LPS ČSSZ“), v jehož posudkovém závěru se uvádí, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro které se míra poklesu pracovní schopnosti stanoví 35 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je chronický vertebrogenní algický syndrom krční a lumbosakrální páteře. Jde o stav po operaci bederní páteře před 14 lety pro diskopatii L4/5 s instabilitou. Je přítomna chronická dysfunkce LS páteře a chronická lehká radikulopatie L5 vpravo již neaktivní. V daném rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 30-40 % lékař hodnotil postižení 35 % s přihlédnutím k anxiózně depresivní poruše. Zdravotní postižení není takového stupně a rozsahu, aby odůvodňovalo stanovení vyšší míry poklesu pracovní schopnosti. Na základě takto provedeného přezkumu dospěl lékař LPS ČSSZ k závěru, že posudkový závěr OSSZ Karviná ze dne 23. 11. 2017 nelze potvrdit, neboť tento posudek nadhodnotil stupeň zdravotního postižení.

6. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 4. 6. 2019, č. j. 2019/8957-OS, který si zdejší soud vyžádal v tomto soudním řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zdp. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zdp a nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně. Jednání posudkové komise konaného dne 4. 6. 2019 byli žalobce a jeho právní zástupce přítomni. Žalobce byl při jednání přešetřen přísedící lékařkou neuroložkou. Dle posudkového zhodnocení jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronická dysfunkce LS páteře s kořenovým L5 syndromem vpravo, verifikovaným EMG a MR vyšetřením, po operaci HD L 4/5 a stabilizaci v tomto segmentu s rozvojem chronické epidurální fibrózy s dopadem na pokles pracovní schopnosti hodnoceným dle kapitoly XIII., odd. E, položky 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, přičemž z rozmezí 30-40 % je zvolena střední hodnota 35 %. Jedná se o závažné postižení jednoho úseku páteře s často recidivujícími projevy kořenového dráždění a funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervového kořene. Nejedná se o těžké funkční postižení více úseků páteře s trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, s těžkým poškozením nervů ani se závažnými parézami, svalovými atrofiemi, poruchami hybnosti končetin. Je schopen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti, v menším rozsahu a intenzitě.
7. K posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 4. 6. 2019 se žalobce prostřednictvím svého právního zástupce vyjádřil při ústním jednání konaném dne 2. 7. 2019 a uvedl, že k posudku PK MPSV ČR v Ostravě má výhrady. Zejména měl za to, že z posudku nelze seznat, jakým způsobem a zda byly při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti zohledněny vedlejší zdravotní potíže žalobce, především problémy psychiatrického charakteru. Tyto byly významné při hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti a stupně invalidity v posudku OSSZ v Karvině ze dne 23. 11. 2017, v němž byl přijat závěr, že se u žalobce jedná o invaliditu II. stupně. Závěr posudku PK MPSV ČR v Ostravě o stanovení míry poklesu pracovní schopnosti 35 % není dostatečně odůvodněn. Žalovaná u ústního jednání dne 2. 7. 2019 neměla k posudku připomínky. Žalobce poukázal na lékařskou zprávu MUDr. B. ze dne 8. 8. 2017, kterou měla posudková komise k dispozici a v jejímž závěru lékařka konstatuje, že je vhodné zvážit zvýšení stupně invalidity, z čehož žalobce dovozoval, že minimálně k datu vystavení tohoto lékařského nálezu došlo ke zhoršení zdravotního stavu žalobce stran neurologických obtíží. K návrhu žalobce byl při jednání proveden důkaz lékařskou zprávou MUDr. B. ze dne 8. 8. 2017. Z uvedené lékařské zprávy bylo zjištěno, že lékařka po vyšetření žalobce učinila závěr, že se u něho jedná o chronickou dysfunkci LS páteře s trvalým EMG i NMR potvrzeným kořen. sy L5 vpravo u nemocného po EHD L4/L5 a stabilizaci v tomto segmentu s rozvojem chronické epidurální fibrosy. Dle NMR i stav po arachnoiditidě v daném segmentu.
8. Soud vyžádal doplnění posudku PK MPSV ČR v Ostravě ze dne 4. 6. 2019 ve vztahu k námitkám žalobce k předmětnému posudku vzneseným při jednání dne 2. 7. 2019. Po doplnění posouzení ze dne 3. 9. 2019 posudková komise neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru. Z odůvodnění doplnění posudku vyplývá, že střední hodnota daného rozmezí byla stanovena i pro psychické zdravotní obtíže. Žalobce trpí anxiózně depresivní poruchou, nejsou popsány narušené sociální kontakty a vazby, snížená úroveň sociálního fungování, ani obsedantně kompulsivní

poruchy. Nelze stanovit horní hranici poklesu pracovní schopnosti, neboť se jedná o závažné postižení jednoho (pozn. zdůrazněno tučně) úseku páteře, není přítomna symptomatologie neurogenního močového měchýře, ani parézy končetin. Psychiatrické postižení, jak je popsáno v posudku ze dne 4. 6. 2019, lze hodnotit jako lehké, neovlivní tedy závěr hodnocení poklesu pracovní schopnosti. Psychiatrická dokumentace významné psychické postižení nepotvrzuje. Psychické postižení nebylo nikdy tak závažné, aby si vyžádalo léčbu za hospitalizace.

9. Při jednání před krajským soudem dne 1. 10. 2019 zástupce žalobce opětovně přednesl výhrady k závěrům posudku PK MPSV ČR v Ostravě i ve vztahu k doplňujícímu posudku. Namítal, že nebyl o termínu jednání posudkové komise ke zpracování doplňujícího posudku uvědomen, přičemž s ohledem na psychiatrickou diagnózu bylo na místě, aby žalobce byl přítomen jednání posudkové komise. Další výhrady žalobce směřoval ke složení posudkové komise, neboť žádný z lékařů není psychiatr a jeho dřívější výhrady se vztahovaly k posouzení vlivu psychiatrických obtíží na míru poklesu pracovní schopnosti. K dotazu soudu žalobce doplnil, že absolvoval psychiatrické vyšetření i později po datu 24. 10. 2017, což je den vystavení poslední lékařské zprávy z psychiatrického vyšetření založené ve spisu. Na psychiatrii dochází pravidelně a veškeré lékařské zprávy je schopen soudu doložit.
10. Na základě žalobcových námitek k posudku ze dne 4. 6. 2019 ve znění jeho doplnění a žalobcem předložených lékařských zpráv MUDr. P. P., ordinace psychiatrické ambulance, ze dne 18. 1. 2017, dne 27. 9. 2017, dne 24. 10. 2017 a dne 9. 10. 2019, krajský soud opětovně vyžádal doplnění posudku PK MPSV ČR v Ostravě ze dne 4. 6. 2019. Konkrétně soud požádal o doplnění posouzení v tom ohledu, zda zdravotní stav popsaný v nově doložených lékařských nálezech může ovlivnit názor komise na stupeň invalidity a o zodpovězení, z jakého důvodu nebyl členem posudkové komise lékař s odborností psychiatrie. V doplnění posudku ze dne 27. 11. 2019 posudková komise k otázce jejího složení odkázala na příslušná zákonná ustanovení a sdělila, že složení PK MPSV ČR je plně v kompetenci předsedy dané komise. Dalším lékařem posudkové komise vedle jejího předsedy byl v případě druhého doplňujícího posouzení ze dne 27. 11. 2019 lékař z oboru psychiatrie MUDr. Š. M. Pokud jde o doložené psychiatrické nálezy, posudková komise doplnila dosavadní posouzení o konstatování, že psychické postižení nelze považovat za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které by způsobilo invaliditu posuzovaného. Komise prostudovala spisovou dokumentaci s nově doloženými nálezy, kdy žalobce navštívil psychiatrickou ambulanci třikrát v roce 2017 a jeho stav byl hodnocen jako smíšená anxiozně depresivní porucha, neurastenická somatomorfní. V jiném nálezu byl stav žalobce hodnocen jako lehká úzkostně depresivní symptomatologie. V roce 2018 psychiatrickou pomoc žalobce nevyhledal, poslední nález je doložen až ze dne 9. 10. 2019 a obsahuje odkaz také na zprávu z července 2019, kterou PK MPSV ČR nemá k dispozici. V poslední zprávě jsou popsány potíže v reakci na bolest. Obě zprávy z roku 2019 jsou po datu vydání napadeného rozhodnutí. Posudková komise MPSV ČR v Ostravě setrvala na svém dosavadním posudkovém závěru.
11. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou v této věci bylo posouzení zdravotního stavu žalobce. Soud byl proto povinen vyžádat si odborný lékařský posudek. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav ve vztahu k určení

invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím svých posudkových komisí, jak plyne z ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a zachované pracovní schopnosti žalobce, ale také k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován shora citovaný odborný lékařský posudek Posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. Posudková komise podala posudek v řádném složení stanoveném v § 16b zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, neboť v komisi byl vedle posudkového lékaře i lékař z oboru neurologie a při vypracování doplňujícího posudku ze dne 27. 11. 2019 byl v komisi také lékař z oboru psychiatrie. Posudek ve znění jeho dvou doplnění ze dne 3. 9. 2019 a ze dne 27. 11. 2019 byl vypracován s náležitostmi uvedenými v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, na základě aktuální zdravotní dokumentace žalobce. Posudková komise měla k dispozici také psychiatrické lékařské nálezy, které žalobce dodatečně předložil. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku – srov. konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 25. 9. 2003 č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, či rozsudek ze dne 3. 4. 2013 č. j. 6 Ads 158/2012 – 24, dostupné na www.nssoud.cz), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.

12. Krajský soud považuje posudek Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 4. 6. 2019 po jeho doplnění ze dne 3. 9. 2019 a ze dne 27. 11. 2019 za úplný a přesvědčivý, a proto z tohoto posudku vycházel. Posudek za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti považuje chronickou dysfunkci LS páteře s kořenovým L5 syndromem vpravo, verifikovaným EMG a MR vyšetřením, po operaci HD L 4/5 a stabilizaci v tomto segmentu s rozvojem chronické epidurální fibrózy s dopadem na pokles pracovní schopnosti hodnoceným dle kapitoly XIII., odd. E, položky 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, vedoucí k poklesu pracovní schopnosti na střední hodnotě daného rozmezí 35 %. Posudková komise přesvědčivě vysvětlila, jaké zdravotní postižení žalobce je rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního včetně jeho hodnocení v rámci kategorizace dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity a současně vysvětlila, jak byly při posuzování invalidity žalobce zohledněny jeho psychiatrické potíže. Střední hodnota rozmezí poklesu pracovní schopnosti byla stanovena právě se zohledněním psychiatrického postižení, které je jinak posudkovou komisí hodnoceno jako lehkého stupně a nelze jej považovat za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které by způsobilo invaliditu žalobce. Aplikace zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti až o 10 % z důvodu více zdravotních postižení podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, kterého se žalobce žalobou dovolává, je výlučně v působnosti posudkové komise. Jak bylo popsáno výše, komise v posudku a jeho doplněních objasnila, proč nebyly podmínky pro požadované navýšení naplněny.
13. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu

nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jde-li o pokles nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a při poklesu nejméně o 70 % se jedná se o invaliditu třetího stupně. Vzhledem k tomu, že u žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu došlo k datu vydání napadeného rozhodnutí k poklesu pracovní schopnosti o 35 %, dosahuje pokles jeho pracovní schopnosti míry zakládající invaliditu I. stupně, a soud proto žalobu jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud respektoval ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s., vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů.

14. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalované podle ust. § 60 odst. 2 s. ř. s. ve věcech důchodového pojištění náhrada nákladů řízení nenáleží ani v případě plného úspěchu ve věci.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů od dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu se sídlem Brno, Moravské náměstí 6. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních a rozhoduje o ní Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 17. 12. 2019

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně